

Zaaknummer: 167969/1159164

	B&W procedure	AdjS	S	B	W	W	W	W
		Conform						
Onderwerp: Bezuinigingsvoorstellen bij regiobegroting 2022	Behandelen							

Advies

1. Een eerste oriëntatie op de bezuinigingsvoorstellen van de regio bespreken ter inbreng in de portefeuillehouders-overleggen van april.
2. Daarbij kennisnemen van het feit dat 3 % bezuinigingsvoorstellen niet volledig kan worden behaald.
3. Definitieve standpuntbepaling wordt geadviseerd bij de zienswijzeprocedure voor de regiobegroting 2022

Beslissingsdatum: [Klik hier](#)

Openbaar: Ja- passief		RIS: Ja	Fk: J. Cnossen, E. Weyland, P. Filius, R. Blom, M. Koot, A. Rebel	
Auteur	: W.R. van Zuiden	Port. Houder Rebel	Commissiebehandeling	Raadsbehandeling
Datum	: 30 maart 2021			
Afdeling	: BM/BBO	Behandelaar		
Geheime bijlagen aanwezig: Nee		Vert:		

Akkoord team(project)leider:	Akkoord afdelingshoofd	Mede geadviseerd door:			
		Paraaf af	fin	mb	omg

Toelichting:

Aanleiding

Aan verbonden partijen is gevraagd om bij de begroting voor 2022 bezuinigingsvoorstellen te vertalen ter hoogte van 3 % van de gemeentelijke bijdrage. De regio GV heeft daarover in de conceptbegroting 2022 een aantal elementen en (on)mogelijkheden op een rijtje gezet waarover u onderstaand nader wordt geïnformeerd en geadviseerd.

Kaders

- Nota van uitgangspunten begroting 2022
- Kaderbrief Regio 2022
- Collegebesluit brief aan verbonden partijen bezuinigingstaakstelling

Argumentatie

In de begroting en bijgevoegde presentatie heeft de regio geschetst welke ontwikkelingen gaande zijn en of / hoe bezuinigingen daarin passen. Dit levert de volgende opmerkingen onzerzijds op:

Fysiek Domein – RVE GAD

Vanaf 2022 verwacht de GAD een structureel tekort van afgerond € 3,2 miljoen, omdat de GAD geconfronteerd wordt met structureel lagere opbrengsten uit grondstoffen en structureel hogere kosten voor inzameling, verwerking en transport. Zonder maatregelen betekent dit dat vanaf 2022 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, en daarmee de afvalstoffenheffing, van ongeveer 12% nodig zou zijn.

Om een groot deel van het structurele tekort (exclusief taakstelling) op te kunnen vangen, zijn maatregelen met grote impact op de dienstverlening nodig. Echter, het bijdragen aan de extra 3% bezuinigingstaakstelling is voor de RVE GAD niet haalbaar. Voor de GAD worden onderstaande bezuinigingen voorgesteld (bedragen regiobreed):

Opvangen van het tekort op gemeentebijdrage GAD	2022	2023	2024	2025
1. Optimaliseren inzamelwijze & -frequenties	- 650.000	- 1.150.000	- 1.150.000	- 1.150.000
2. Tariferen ophalen grof huishoudelijk afval	- 132.500	- 265.000	- 265.000	- 265.000
3. Tariferen storten puin/bouwafval	- 25.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
4. Beperken openingstijden scheidingsstations	- 200.000	- 200.000	- 200.000	- 200.000
5. Stoppen met PMD zakken	- 75.000	- 75.000	- 75.000	- 75.000
6. Terugbrengen inzet toezicht en handhaving	0	0	40.000	- 80.000
7. Strategische huisvesting GAD	0	0	0	- 100.000
8. Tijdelijke verhoging gemeentebijdrage GAD t.l.v. egalisatiereserve afvalstoffenheffing gemeenten	- 837.500	- 180.000	- 140.000	0
9. Structurele verhoging gemeentebijdrage GAD t.l.v. afvalstoffenheffing inwoners	- 1.293.136	- 1.293.136	- 1.293.136	- 1.293.136
Prognose totaal	- 3.213.136	- 3.213.136	- 3.213.136	- 3.213.136

Voor maatregel 4 wordt negatief geadviseerd, voor de overige maatregelen positief met enkele aandachtspunten. Toelichting:

- Als uitgangspunt is gekozen is om de collectieve dienstverlening aan huis zoveel mogelijk in stand te houden en de maatwerkdienstverlening te tarifieren. Dat uitgangspunt kan worden onderschreven.
- Maatregel 1 zorgt voor verreweg de grootste besparing. Door inzamelfrequenties gelijk te trekken (om de 2 en 4 weken) worden personeel en materiaal efficiënter ingezet. De maatregel komt er in de praktijk op neer dat restafval eens per 4 weken wordt ingezameld (nu eens per 3 weken), gft eens per 2 weken (nu elke week), PMD eens per 2 weken (nu eens per 3 weken) en oud papier en karton (OPK) eens per 4 weken (nu eens per 5 weken). Een hogere service dus voor inzameling van OPK en PMD, wat bijdraagt aan een betere scheiding van deze afvalstromen. De dienstverlening voor gft en restafval gaat omlaag. Voor gft heeft dit

geen effecten op de hoeveelheden en dus op de afvalscheiding, wel (in de zomer) op het aspect geur. Voor restafval is een risico dat het aantal 'bijplaatsingen' toeneemt. De voorgestelde inzamelfrequenties zijn een totaalpakket waarbinnen niet zo maar kan worden geschoven, anders lopen de frequenties niet meer synchroon en wordt de besparing niet gerealiseerd. Omdat de frequenties aansluiten bij wat landelijk gangbaar is, de afvalscheiding ongewijzigd blijft en zelfs iets kan verbeteren en de risico's beheersbaar zijn, is deze maatregel vanuit de taakstelling goed verdedigbaar.

- Verenigingen die OPK inzamelen ontvangen hiervoor op dit moment een vaste prijs, die los staat van de markttarieven voor OPK. Deze 'subsidie' aan verenigingen wordt bekostigd uit de afvalstoffenheffing, die daarvoor feitelijk niet is bedoeld. Het voorstel is om de inzameling door verenigingen te beëindigen. Naast financiële besparingen leidt dit tot professionalisering van de inzameling, het wegnemen van Arbo-knelpunten en een hogere service. Het negatieve effect, te weten de inkomstenderving voor verenigingen die OPK inzamelen, dient zorgvuldig met de verenigingen te worden gecommuniceerd. Zie ook bijlage 3 waarin de effecten voor Huizer instellingen/scholen/verenigingen in beeld zijn gebracht. Daarbij hoort de boodschap dat de gemeente geen mogelijkheden heeft om deze inkomstenderving geheel of gedeeltelijk te compenseren.
- Maatregel 2, het betalen voor het laten ophalen van grof huishoudelijk afval, is elders in Nederland gebruikelijk en heeft voor bewoners incidenteel impact (alleen als zij er gebruik van maken, gemiddeld minder dan eens per jaar). Die geringe impact geldt ook voor maatregel 3 (betalen voor puinafval).
- Maatregel 4 (beperking openingstijden scheidingsstations) is nog niet uitgewerkt in de begroting. Het kan hier gaan om het sluiten van scheidingsstations voor bijvoorbeeld een dag per week tot het sluiten van één van de scheidingsstations. Deze maatregel draagt relatief beperkt bij aan de besparingen, maar heeft een groot negatief effect op de dienstverlening (of de beleving daarvan). Er is juist veel vraag naar een ruimere openstelling. De maatregel sluit ook niet aan op de andere bezuinigingsmaatregelen. Wanneer betaald moet worden voor het inzamelen van grof afval, zullen inwoners meer van het scheidingsstation gebruik willen maken. Daarnaast kan het verlagen van de inzamelfrequentie voor restafval leiden tot meer bezoek aan het scheidingsstation. Door de openingstijden intact te laten, kan de voorspelde terugval in klanttevredenheid (van 7,7 in 2021 naar 7,0 in 2022) mogelijk beperkt worden. Wellicht zijn er mogelijkheden om de gemiste financiële besparing te realiseren door hogere tarieven bij maatregelen 2 en 3.
Het voorstel is in het portefeuillehoudersoverleg te horen hoe de andere gemeenten hierin staan. In principe is er de keuze om:
  - Dit nadeel van € 200.000 (deels) te compenseren door hogere tarieven vast te stellen voor ophalen grof huishoudelijk afval en storten van puin/ bouwafval (zie ook maatregel 2 en 3 GAD), of;
  - Het resterende tekort van de GAD leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage voor dit onderdeel.

Overige opmerkingen GAD:

- Aanbiedingsbrief pagina 4: Hier staat bij het onderdeel GAD wat ongelukkig dat de 'Regio bezuinigt op de gemeentelijke bijdrage'. Wat waarschijnlijk bedoeld wordt is dat door gerichte bezuinigingen een al te hoge stijging van de gemeentelijk bijdrage wordt voorkomen (per saldo stijgt de gemeentelijk bijdrage immers).
- Begroting pagina 15: "deze overschotten ontstonden doordat de GAD bij de start van VANG nog geen ...? hoefde te betalen". Wordt hier verbrandingsbelasting bedoeld?

Bezuinigingsmaatregelen gemeentelijke bijdrage:

De volgende bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage 2022 en verder worden voorgesteld (bedragen regiobreed):

Gemeentelijke bijdrage bezuinigingen: €1.230.000	2022	2023	2024	2025
1. Van gemeentelijke bijdrage naar centrumbijdrage voor Veilig thuis	- 646.000	- 646.000	- 646.000	- 646.000
2. Stopzetten gemeentelijke bijdrage meldkamer RAV	- 204.000	- 304.000	- 304.000	- 304.000
3. Stopzetten gemeentelijke bijdrage programma(coördinatie) cultuur en recreatie	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
4. Stopzetten gemeentelijke bijdrage Regioconservator museale instellingen	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
5. Verlagen gemeentelijke bijdrage zorg en veiligheidshuis door inbedding bij Regio	- 30.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000
6. Verlagen gemeentelijke bijdrage sturing door vereenvoudiging ambtelijke samenwerking	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
7. Verlagen gemeentelijke bijdrage door hanteren reële rekenrente	- 100.000	- 100.000	- 100.000	- 100.000
Totaal	-1.130.000	- 1.230.000	- 1.230.000	- 1.230.000

Advies: instemmen met de voorgestelde bezuinigingen 1 tot en met 7.

Toelichting per voorgestelde bezuiniging:

1. Naar centrumbijdrage voor Veilig thuis

Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek wordt gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdragen en vanuit de centrumgemeente uitkering vrouwenopvang. Eind 2020 besloot het Rijk de Veilig Thuis organisatie structureel te versterken door de centrumgemeente uitkering te verhogen met € 730.000 per jaar.

Deze versterkingsgelden dienen om de toename van het aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling op te kunnen vangen. Veilig Thuis heeft slechts een klein deel van de versterkingsgelden nodig, omdat er in Gooi en Vechtstreek een sterk Veilig Thuis staat. De Regiogemeenten dragen vanaf de start van Veilig Thuis in 2015 ten opzichte van andere gemeenten in het land veel bij aan Veilig Thuis vanuit de gemeentelijke bijdrage. Dankzij deze historische gemeentelijke bijdrage staat er een sterk Veilig Thuis in Gooi en Vechtstreek. In het kader van de gemeentelijke bezuinigingen zet de Regio per 2022 € 646.000,- van de versterkingsgelden in om de gemeentelijke bijdrage aan Veilig Thuis te verlagen. Met deze verlaging realiseren de gemeenten en de Regio een belangrijk deel van de bezuinigingstaakstelling.

2. Stoppen gemeentebijdrage meldkamer RAV

Gemeenten dragen jaarlijks bij om de meldkamer op de schaal Gooi en Vechtstreek in stand te kunnen houden. Met de coöperatie RAV Gooi en Vechtstreek en Flevoland is het mogelijk om vanaf 2022 een efficiëntieslag te realiseren op de meldkamer-functie, als gevolg waarvan een bezuiniging gerealiseerd kan worden op de gemeentelijke bijdrage. Deze afbouw wordt gerealiseerd in twee stappen: in 2022 een bezuiniging à € 204.000 (exclusief Weesp), vanaf 2023 een aanvullende bezuiniging à € 100.000 naar € 304.000 per jaar. De reden om dit stapsgewijs te doen, is dat de schaalvoordelen niet van de een op de andere dag gerealiseerd zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met natuurlijk verloop en de gewenste horizontale mobiliteit van personeel. De RAV bezuinigt daarmee vanaf 2023 € 304.000 structureel op de gemeentelijke bijdrage.

3. Stoppen gemeentebijdrage programma CERT

4. Stoppen gemeentebijdrage Regioconservator

Besparen op de strategische samenwerking vanuit het programma Sturing kan het beste door de in de RSA aangebrachte focus te volgen. Voor het programma sturing heeft dat tot gevolg dat de samenwerking op cultuur en recreatie stopt. Concreet betekent dit dat de Regio niet langer de beleidscoördinatie uitvoert, geen ondersteuning meer biedt aan de portefeuillehouders cultuur en recreatie, niet meer de ambtelijke afstemming verzorgt op de grotere culturele instellingen en programma's en ook niet meer deelneemt in de ambtelijke samenwerking binnen de metropoolregio Amsterdam. Ook de regionale bijdrage aan de regioconservator stopt, waardoor de museale samenwerking vanuit de Regio niet langer gefaciliteerd wordt.

5. Verlagen gemeentebijdrage Zorg en Veiligheidshuis

Zorg en Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek loopt in lijn met de landelijke meerjarenagenda. Het huidige takenpakket wordt als passend gezien. Gelet op de kwetsbaarheid is er afgesproken om het ambitieniveau overeen te laten stemmen met de landelijke meerjarenagenda en hier niet van af te wijken. Dat betekent dat er geen extra taken worden toegevoegd, zolang deze geen onderdeel zijn van de meerjarenagenda. Zo ontstaat er een duidelijk kader, waardoor er meer rust komt in de samenwerking tussen de partners.

Het zorg en veiligheidshuis is primair een uitvoeringsorganisatie voor persoonsgerichte aanpak. Gelet op het uitvoerende karakter van het zorg- en veiligheidshuis en het heldere beleidskader vanuit de partners is afgesproken om het ketenmanagement terug te brengen van 0,9 fte naar 0,6 fte. Tevens is afgesproken dat het ketenmanagement wordt ingevuld vanuit de beheersorganisatie Regio Gooi en Vechtstreek (Veilig Thuis). Bij Veilig Thuis werken meerdere managers die intensief betrokken zijn bij het zorg en veiligheidshuis en ervaring hebben met het aansturen van de multidisciplinaire persoonsgerichte aanpak. Zowel het personeel als de partners zijn bekend met deze managers. Met deze maatregelen wordt vanaf 2022 een besparing gerealiseerd van € 30.000,- per jaar.

6. Verlagen gemeentebijdrage sturing

Het is mogelijk om te besparen op de ambtelijke samenwerking tussen gemeenten en de Regio. Nu is de samenwerking vanuit het sociaal domein en fysiek domein verschillend georganiseerd. Tevens is de Regio veel tijd en capaciteit kwijt aan de afstemming met de zeven gemeenten op uitvoerings-, bedrijfsvoerings- en beleidsvraagstukken. De ambtelijke samenwerking wil de Regio vereenvoudigen door voor het sociaal en fysiek domein eenduidige procedures af te spreken en door heldere afspraken te maken met gemeenten, waarbij het uitgangspunt is 'minder samen praten, meer samen doen'. Wij kunnen ons in deze aanpak vinden.

7. Hanteren reële rekenrente

Vanaf 2017 is de bepaling van de rekenrente gewijzigd op grond van de nieuwe BBV-regels. De rekenrente wordt bepaald aan de hand van het feitelijke rentepercentage van aangegane leningen. Op basis van de gegevens van de ECB en de BNG heeft de Regio er voor gekozen om voor de rekenrente 1,00% aan te houden. Bij de begroting 2021 was sprake van een rekenrente van 1,25%. Er wordt een bezuiniging gerealiseerd van € 100.000,-.

Alternatieven

Aan verbonden partijen is gevraagd om bij de begroting voor 2022 bezuinigingsvoorstellen te vertalen ter hoogte van 3 % van de gemeentelijke bijdrage. Voor de Regio Gooi en Vechtstreek komt dit neer op een te realiseren taakstelling van € 1.609.603. De Regio acht het haalbaar om de netto verlaging van de gemeentelijke bijdrage Weesp ad € 1 miljoen op te vangen binnen haar begroting. Aanvullend neemt de Regio maatregelen waarmee de gemeentelijke bijdrage voor 2022 met € 1,13 miljoen en vanaf 2023 met € 1,23 miljoen wordt verlaagd. Een verdere verlaging acht de Regio niet mogelijk. Wel heeft de regio in de voorbereidende presentatie (niet opgenomen in de begroting) suggesties voor alternatieven gedaan. Deze suggesties zijn hieronder gearceerd opgenomen.

Alternatieve / aanvullende maatregelen:

1. *Kansen zijn er om regionale samenwerking effectiever en efficiënter vorm te geven*

2. Assen om hierbij langs te denken zijn:

- a) *Strategische samenwerking tussen gemeenten op de aansturing van de gezamenlijke verbonden partijen*
- b) *Bundeling van gemeentelijke capaciteit op dossiers die veel kennis en expertise vragen en vaak niet of beperkt aanwezig is bij gemeenten: water, klimaat, biodiversiteit, landschap, energie, specialistische zorginfra / toegang, specialistische hulp)*
- c) *Bundeling capaciteit op grootschalige bovenlokale projecten sociaal en fysiek domein (knooppuntontwikkeling, landschapsontwikkeling, etc.)*
- d) *Heroverweging regionaal takenpakket met bevoegdheden discussie*
  - *van beleidsvoorbereiding naar beleidsuitvoering*
  - *afwegen om een deel van de beleidsuitvoerende taken aan de Regio over te dragen en juist een deel van de beleidsvoorbereidende taken bij de gemeenten terug te leggen.*

3.Strategie vanuit samenwerken, naar samendoen

Indien de gemeenten extra willen bezuinigen dan maatregelen verkennen op:

a. Herschikking samenwerking gemeenten en Regio

- *Van beleidsvoorbereiding naar beleidsuitvoering: herschikking van taken en bevoegdheden op de samenwerking sociaal en fysiek domein (regionale (jeugd)zorginfra, water, klimaat, energie, biodiversiteit, landschap, mobiliteit)*
- *Regionale toegang specialistische voorzieningen sociaal domein*
- *Samenwerking beheer openbare ruimte (zout, KWD centra) en Regio / GAD*

b. Herschikking samenwerking verbonden partijen

- *Gezamenlijke (aan)sturing op verbonden partijen vanuit regionale samenwerking*
- *Samenvoegen uitvoeringstaken Tomingroep (kringloop) Gooi en Vechtstreek en taken Regio (GAD)*
- *Samenvoegen sociale recherche en inkoop & contractbeheer*
- *Samenvoegen zorg en veiligheidshuis en veilig thuis naar RVE zorg en veiligheid*

Beoordeling alternatieven

Vanuit gemeentelijk perspectief:

1. Er is op dit moment geen of onvoldoende capaciteit om nieuwe initiatieven te draaien.
2. Gezien de beperkte middelen van de gemeente starten we geen initiatieven zonder dat er financiële besparingen mogelijk zijn.
3. Extra taken beleggen op regionaal niveau betekent ook dat er extra coördinatiekosten komen, waarvoor geen ruimte is.

Advies:

1. Nu niet in te zetten op de gepresenteerde aanvullende maatregelen.
2. Alleen naar aanleiding van evidente problemen op (beleids)onderdelen in de regio initiatieven te onderzoeken die alleen doorgang kunnen vinden bij een positieve businesscase.
3. Naar aanleiding van de geformuleerde ambities na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022, dit ter heroverwegen.

Financiën

Zoals boven reeds vermeld neemt de Regio maatregelen waarmee de gemeentelijke bijdrage voor 2022 met € 1,13 miljoen en vanaf 2023 met € 1,23 miljoen wordt verlaagd. Een verdere verlaging acht de Regio niet mogelijk.

Het pakket aan maatregelen wordt financieel vertaald in de Regiobegroting 2022. Dit resulteert in een lagere gemeentelijke bijdrage. Hiermee is in de Huizer begroting nog geen rekening gehouden.

Grofweg kan gesteld worden dat dit tot een lagere gemeentelijke bijdrage leidt van 16% van € 1,23 miljoen, derhalve afgerond € 195.000 vanaf 2023 (2022 € 180.000).

Daarnaast is er echter ook sprake van doorgevoerde verhogingen in de Regiobegroting 2022, met name door verwerking van de Kaderbrief 2022 (m.n. indexatie, versterken financiële functie). Deze leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage.

De bijdrage voor de GAD wordt betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing en daarmee afgewenteld op de burger. Het gaat om:

jaar	€
2022	2.130.636
2023	1.473.136
2024	1.433.136
2025	1.293.136

De Regio maakt in haar aanlevering onderscheid in een structureel component van € 1.293.136 en een aflopend incidenteel component van € 837.500 in 2022, € 180.000 in 2023 en € 140.000 in 2024. De Regio geeft daarbij aan (zie blz. 7 van de regiobegroting 2022) dat het incidentele component opgevangen kan worden met de gemeentelijke egalisereserve afvalstoffenheffing (voor Huizen gaat het overigens om een voorziening Afvalstoffenheffing). Opgemerkt moet worden dat dit voorstel voor Huizen niet in zijn geheel mogelijk is gezien de omvang van onze voorziening en het beroep dat hiermee op de voorziening gedaan wordt gedurende 3 jaren. De consequenties van deze stijging zal meegenomen worden bij de tariefbepaling van de afvalstoffenheffing 2022 en verdere jaren.

De totale financiële gevolgen van de Regiobegroting 2022 worden separaat aan u voorgelegd nadat de definitieve ontwerpbegroting 2022 voor zienswijze is vrijgegeven en zal worden verwerkt in onze begrotingsaanlevering 2022.

Communicatie

De planning is dat de definitieve begrotingsstukken door de regio op 8 april worden verspreid en behandeld in het AB van 15 april. Om die reden is dit voorstel openbaar.

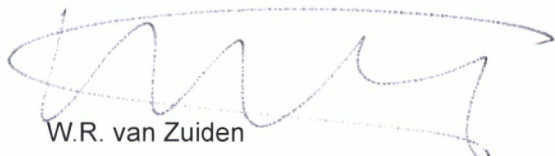
Uitvoering en evaluatie

n.v.t.

Bijlagen

1. 1^e concept Regiobegroting 2022
2. Presentatie Bezuinigingen (vertrouwelijk)
3. Overzicht opbrengsten OPK voor Huizer partijen

Bestuur, burgerzaken en ondersteuning
Bestuurlijke- en algemeen juridische zaken,

W.R. van Zuiden